

Cămătam metodic şahul

XXXIII. IMPĂRȚIREA JOGURILOR DESCHISE

Am văzut că jocurile deschise sunt acelea în care la prima mutare a albului e2—e4, negrul răspunde cu e7—e5. Cunoscând care este ideea strategică generală a albului în acest grup de deschideri, (vezi articolul precedent), și care sunt mijloacele de apărare ale negrului, rămâne să vedem care sunt diferitele metode prin care albul poate pune în practică atacul asupra centrului negru prin d2—d4.

Dela început trebuie să deosebim două mari grupe de deschideri, — una în care albul atacă imediat centrul negru prin d2—d4 (sau f2—f4), și a doua în care înaintarea d2—d4 este mai puțin sau mai puțin preparată și nu este executată decât la momentul oportun.

Prima grupă nu conține decât două deschideri importante: Deschiderea centrală (combinată cu Gambitul central) în care albul joacă direct 2. d2—d4, și Gambitul regelui, în care albul sacrifică un pion prin 2. f2—f4 pentru a ușura, după 2... e5:f4 (deci în cazul când negrul acceptă Gambitul), înaintarea d2—d4, câmpul d4 ne mai fiind controlat de pionul e5.

Practica a arătat că aceste încercări directe de a forța înaintarea d2—d4 nu dau rezultate prea bune, astfel că astăzi aceste deschideri nu se prea joacă la concursuri. Totuși, Gambitul regelui, cu nenumăratele sale variante combinate, rămâne una dintre deschiderile cele mai interesante și prea puțin sunt unii jucători care să nu-l fi utilizat măcar de câteva ori.

A doua grupă — în care jocul albului

se bazează pe pregătirea înaintării d2—d4, conține un număr mult mai mare de deschideri, care la rândul lor se ramifică în raport cu metoda de apărare aleasă de negru. Iată o schemă simplă, din care cititorul își va putea face o idee generală asupra lor:

I. 1. e4, e5 2. Cc 3... Deschidere vieneză.

II. 1. e4, e4 2. Cf3, Cf6... Apărarea Rusă (Petrov).

III. 1. e4, e5 2. Cf3, f5... Gambitul Leton.

IV. 1. e4, e5 2. Cf3, d5... Contra-gambitul central.

V. 1. e4, e5 2. Cf3, d6... Apărarea Philidor.

VI. 1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. c3... Deschiderea Ponziani.

VII. 3. d4... Deschiderea Scoțiană.

VIII. 3. Nc4... Deschiderea Italiană.

IX. 3. Cc3... Trei și Patru Cai.

X. 3. Nb5... Deschiderea Spaniolă.

Cu mutarea 2. Cc3 (Deschiderea vieneză) albul pregătește înaintarea f2—f4, reluând astfel ideea gambitului regelui într-o formă mai liniștită.

Mutarea 2. Cf3, constituie, — după cum s'a verificat în practică, — cea mai bună preparație a înaintării d2—d4. Negrul poate alege metoda activă din apărarea Rusă a cărei ideee este contra-atacul asupra pionului central alb e4. Aceiaș idee stă la baza contra-atacurilor 2...f5 și 2...d5, care însă sunt considerate astăzi de teorie ca incorecte.

Cel mai bun sistem pentru negru este să consolideze poziția pionului său central dela e5. El poate face acest lucru

prin apărarea Philidor (2... d6), care are însă defectul de a îngreua puțin dezvoltarea figurilor, — sau prin 2... Cc6, mutare care este considerată ca cea mai bună.

După 2...Cc6, albul poate trece imediat la executarea înaintării d2—d4 (Deschiderea Scoțiană), continuare care duce de obicei la un joc egal. Mai interesantă este o sub-diviziune a acestei deschideri, Gambitul scoțian (3. d4, ed 4. Nc4) care duce la un joc interesant.

Preferabilă însă înaintării directe este continuarea pregătirii lui d2—d4. Aceasta se poate face prin metoda cea mai simplă: 3. c3 (deschiderea Ponziani), care nu dă mare lucru albului, căci permite negrului să joace imediat d7—d5 (vezi articolul nostru precedent), — sau continuând dezvoltarea, și numai după aceea executând d4. Dintre diferitele alternative ale albului, cea mai bună este fără îndoială Deschiderea Spaniolă, care duce la un joc subtil, în care până astăzi teoria consideră șansele celor două părți ca fiind aproximativ egale. Un joc interesant dă și deschiderea italiană, în special dacă jucătorul cu albul are oarecare predispoziție pentru jocul de gambit, cu sacrificii. Jocul celor trei (sau 4 Cai) duce de obicei la poziții închise.

În articolele următoare vom examina pe rând fiecare dintre aceste deschideri, pe baza ideii strategice generale a jocurilor deschise (despre care am vorbit), cu exemple din practica meștrilor.

SERGIU SAMARIAN